

Sari Essayah kd ym.

Kirjallinen kysymys rikosrekisteriotteen vaatimisesta vanhustyötä tekeviltä

Eduskunnan puhemiehelle

Vanhusjärjestöt ja monet omaiset ovat nostaneet esille aiheellisen huolen vanhusten kanssa kotihoidossa työskentelevien taustojen selvittämisestä. Kymmenettuhannet ikäihmiset ovat säännöllisen kotihoidon piirissä, ja määrä kasvaa koko ajan. Todennäköisesti sote-ratkaisun myötä vanhushpalveluita ulkoistetaan yhä enemmän ja lisäksi palveluntarjoajien kenttä laajenee.

Lisääntyvässä määrin on tullut ilmi erilaisia väärinkäytöstilanteita vanhustyön parissa. Vanhuksen omaisuuteen kohdistuvien rikosten ohella on julkisuuteen noussut vakavia terveyttä uhkaavia tapauksia. Useissa tilanteissa vanhushpalveluita tarvitseva henkilö ei välttämättä ole itse kykenevä havaitsemaan häneen kohdistuvaa uhkaa tai tekoa, eikä hän pysty terveytensä puitteissa puolustamaan itse itseään. Kotipalvelussa työskentelevien työntekijöiden rikosrekisterit tulisi voida tarkastaa samaan tapaan kuin opetus- ja kasvatustyössä.

Vastauksessa aiempaan kysymykseen KK 95/2015 vp oikeusministeri toteaa, että rikostaustan selvittämismenettelyn laajentaminen vanhusten hoitotyöhön "edellyttäisi muun muassa perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävien ja painavien perusoikeuksien rajoitusperusteiden uudelleen arviointia sekä vanhusten parissa tapahtuvan työn erityispiirteiden huomioon ottamista". Vastauksen lopuksi todetaan: "Oikeusministeriön käsityksen mukaan sääntelyn muuttamiseen ei kuitenkaan edellä todetun valossa ole tarvetta."

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä on ollut voimassa jo lähes 15 vuotta. Oikeusrekisterikeskukselta tilataan vuosittain noin 60 000 lasten kanssa työskentelevien rikosrekisteritarkastusta, ja ne ovat opetuslalla ja urheiluseuroissa toiminnan rutiinia. Viime kädessä kysymys on siis poliittisesta tahdosta. Vanhustyössä esiintyvät väärinkäytökset on uskallettava ottaa esille ja tehtävä kaikki mahdollinen niiden ehkäisemiseksi.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Aikooko hallitus ottaa vastuuta haavoittuvassa asemassa olevien vanhusten turvallisuudesta vaatimalla rikosrekisteriotteen vanhustyötä tekeviltä?

Kirjallinen kysymys KK 492/2017 vp

Helsingissä 9.11.2017

Sari Essayah kd
Päivi Räsänen kd
Peter Östman kd
Sari Tanus kd